

Hjem > Promilleafgiftsfonden > 2013 > Bioaffinering > Danmark skal være uafhængig af fossile energikilder I 2050

Danmark skal være uafhængig af fossile energikilder I 2050

Denne uafhængighed vil kræve en voldsom omlægning af energiproduktionen og energiforsyningen. Hvordan bliver Promilleafgiftsfonden for landbrug det muligt i praksis at få etableret de biogasanlæg, der skal medvirke til omlægningen?

Fakta om energiforsyning i Danmark på tværs af 2013

Fra 2004 til 2012 faldt den indenlandske produktion af naturgas fra cirka 8,3 mia. m³ til cirka 6,1 mia. m³. Eksporten faldt fra cirka 4,1 mia. m³ til cirka 2,4 mia. m³. I 2019 forventes produktionen af naturgas at modsvare det indenlandske forbrug, der kan være cirka 3 mia. m³.

DONG har etableret en ny gasledning fra grænsen for at kunne importere naturgas til at sikre forsyningen til Danmark og Sverige.

Hovedstadsområdet har bebyggelse med individuel naturgasforsyning beliggende op ad fjernvarmeområder svarende til en fjernvarmeforsyning på cirka 1 mio. MWh per år. Det samlede niveau for konvertering fra individuel naturgasforsyning til fjernvarme ligger på landsplan på cirka 2 mio. MWh per år.

Den samlede mængde overskudsvarme, der ikke genvindes, er på cirka 1,4 mio. MWh per år. Heraf kan cirka 0,8 mio. MWh umiddelbart anvendes til fjernvarmeformål.

Cirka 400.000 forbrugere får fjernvarme fra 250 decentrale kraftvarmeværker. Af disse værker forsynes de 123 alene med naturgas. I 2012 faldt el-produktionen fra decentrale kraftvarmeværker med cirka 30 pct. på grund af utilstrækkelig rentabilitet ved kraftvarme-produktion. 35 værker - de, der har den højeste varmepris, har fået tilladelse til eksempelvis at etablere parallel varmeproduktion fra biomasse for at sænke varmeprisen.

I 2018 bortfalder den del af tilskuddet til naturgasbaseret kraftvarme, der kaldes grundbeløbet.

De fleste områder med individuelle naturgaskedler er planlægningsmæssigt udlagt hertil, og forbrugere kan have aftagepligt. Naturgasselskaberne har krav på kompensation i forbindelse med omlægning til anden energikilde, eksempelvis fjernvarme. Denne ordning udløber i 2020.

I områder, der ikke specifikt planlægningsmæssigt er udlagt til individuelle naturgaskedler er der, uden kompensation, mulighed for at erstatte naturgas med anden varmeforsyning og ligeledes kan et område omlægges til fjernvarmeforsyning, når det samfundsøkonomisk og over 20 år er rentabelt og omlægningen ikke har væsentlig betydning for naturgasselskabets økonomi.

Naturgasnettet som helhed er endnu langt fra betalt. Der har været oplæg til, at hele nettet samles i ét selskab for at udligne regionale forskelle.

I 2020 skal produktionen af biogas være forøget fra godt 1TWh i dag til cirka 10 TWh, svarende til, at cirka 40 pct. af gylleproduktionen udnyttes til biogasproduktion. Ved udnyttelse af halm i biogasanlæg er potentialet langt større. Udnyttes den samlede produktion af halm i biogasanlæg, nærmer energiproduktionen alene herfra sig forbruget af benzin, der har været cirka 20 TWh på årsbasis.

Regeringen vedtog i 2012 en stigning i substitutionen af el-produktion på basis af biogas, således at afregningsprisen bliver cirka 1,20 kr. per kWh. EU har endnu ikke ratificeret denne, og ratificeringen er allerede gentagne gange udskudt.

Kommunerne har i stor udstrækning fuldført planlægning for fastlæggelse af arealer, hvor der kan etableres biogasanlæg baseret på oplandets ressourcer. Læs også [artiklen](#) om, hvordan kommunerne planlægger at udnytte biogas i fremtiden.

I 2050 skal Danmark være selvforsynende med energi baseret på vedvarende ressourcer.

I henhold til gasreglementet skal biogas opgraderes til 97,3 % metan, for at det er tilladt at injicere gassen i naturgasnettet. Lokale net, etableret som sådan, eksempelvis rene biogasnet, er ikke underlagt dette krav.

Ovennævnte rummer blot et udpluk af de politiske tiltag, der er søsat for at nå målet om forsyning med vedvarende energi.

Billede 1. Blåhøj Energianlæg – et velfungerende anlæg, der søger at perspektivere på basis af aktuelle problematikker på biomassesiden.

Indpasning af biogasanlæg i energiforsyningen

Som nævnt har kommunerne i stor udstrækning udpeget arealer til etablering af biogasanlæg. Imidlertid dør projekterne ofte med indsigelser af placeringen på grund af, at ældre anlæg i nogle tilfælde dør med lugtgener, foruden at anlæggenes udformning samt trafik til og fra anlæggene

påvirker omgivelserne på forskellig vis.

Fordele ved biogasanlæg, nemlig de energimæssige perspektiver, forbedrede gødningsegenskaber, hygiejne og forbedrede høstudbytter, foruden reduceret lugt ved udbringning med videre, levnes ikke meget plads i diskussionen i diverse medier, herunder dagspressen.

Af de 19 anlæg, der i 2013 fik tilskud til nyetablering henholdsvis udbygning, er projektet vidende om kun to nye anlæg og to udvidelser i den fysiske etableringsfase. Det ene af disse ny-anlæg er underlagt en klage til Naturklagenævnet, der efter mere end 1½ års sagsbehandling endnu ikke er afsluttet.

De øvrige anlægsprojekter, som ny-anlæg, gør en ihærdig indsats for at finde endelig placering, biomasse-leverandører og finansiering. Med mindre der i forbindelse med ny-anlæg indgår klager fra miljøforeninger og lokale, forventes de øvrige anlæg at kunne påbegynde udvidelser og etablering i 2014.

E. On, Bio-naturgas Danmark med flere er aktive medspillere, dels med investeringer, dels med opgraderingsanlæg til opgradering af biogas i henhold til kravene til naturgas-kvalitet. Det store biogas-net i Ringkøbing-Skjern kommune under forsyningsselskabet udvider nu nettet med ledninger mod øst og syd, og mindst fire biogasanlæg kobles hermed på forsyningen.

I en række kommuner gør forsyningsselskaber en betydelig opgave med planlægning af afsætning af hele den potentielle biogasproduktion året rundt, herunder i varierende mængder som afsætning af opgraderet biogas til naturgasnettet. Imidlertid er der allerede på dette planlægningsniveau generelt set klager, såvel skriftlige som ved medierne over anlæggenes udformning, placering, lugt, transportbelastning med videre.

Den gode historie

Det kan konkluderes, at der udføres en helt betragtelig indsats for at få etableret biogasanlæg i de kommende år, og alligevel har førende rådgivere indikeret, at det næppe bliver muligt i praksis at nå målet på en produktion af cirka 10 TWh biogas i 2020.

Til trods for, at langt den overvejende del af de etablerede biogasanlæg er i god drift og passer deres forpligtelser både på den økonomiske og den miljømæssige side, mangler den gode historie i pressen, når anlæg skal fortsætte fra planlægningsfasen over i etableringsfasen.

For at nå de politiske mål og for at udnytte naturgassystemets kapacitet til at modtage opgraderet biogas er det nødvendigt, at der kommer mere fokus på disse mange velfungerende biogasanlæg, den egentlige baggrund for verserende klager over anlæg i planlægningsfasen og i drift, energi- og miljøfordelene med biogasanlæg samt det egentlige energimæssige behov, der må og skal løses.

I denne sammenhæng er et positivt samarbejde mellem biogasanlæggenes organisationer og pressen et velkomment element, således at de mange gode historier fra virkeligheden, mulighederne og nødvendigheden af opgradering af biogas til naturgaskvalitet kan opnå en passende placering i medierne.

Se også hjemmesiden <http://biometanregioner.vfl.dk>. Her kan du tilmelde dig nyhedsbreve og se rapporter.

English summary. Independence from fossil fuels

In 2050 Denmark should be independent from fossil fuels. This requires a dramatic shift of the energy production and supply and from governmental side a huge effort is done to mediate this conversion. Still, how is the development of the conversion and how might it be possible to establish the biogas plants, which should help the development?

The sole responsibility for the content of this newsletter lies with the authors. It does not necessarily reflect the opinion of the European Union. Neither the EACI nor the European Commission are responsible for any use that may be made of the information contained therein.